

สัมฐานวิทยาของเลี้นบนค้างคาว (Chiropterans) ในประเทศไทย

นางสาวพรพิมล สิงห์น้อย

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบริษัทวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาชีววิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-225-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019266

๑๗๘๗๗๒๐๑

Morphology of Chiropterans' Hairs in Thailand

Miss Pornpimol Singnoin

ศูนย์วิทยทรัพยากร

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of Requirements
for the Degree of Master of Science

Department of Biology

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-225-4

Thesis Title Morphology of Chiropterans' Hairs in Thailand
By Miss Pornpimol Singnoi
Program Biology
Thesis Advisors Associate Professor Sudsanong Patinawin, Ph.D.
 Mr. Songsakdi Yenbutra

Accepted by the Graduate School, Chulalongkorn University in
Partial Fulfillment of the Requirement for the Degree of Master of
Science.

Thavorn Vajrabbaya ----- Dean of Graduate School

(Professor Thavorn Vajrabbaya, Ph.D.)

Thesis Committee

Payow Boonprakob ----- Chairman

(Associate Professor Payow Boonprakob, Ph.D.)

Sudsanong Patinawin ----- Thesis Advisor

(Associate Professor Sudsanong Patinawin, Ph.D.)

Songsakdi Yenbutra ----- Thesis Coadvisor

(Mr. Songsakdi Yenbutra)

Virayuth Luhachinda ----- Member

(Associate Professor Virayuth Luhachinda, Ph.D.)

Wina Meckvichai ----- Member

(Associate Professor Wina Meckvichai)

พรพิมล สิงหนอย : สัณฐานวิทยาของเส้นขนค้างคาวที่พบในประเทศไทย (MORPHOLOGY OF CHIROPTERANS' HAIRS IN THAILAND) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สุตสันต์ ผาตินาวิน อ.ที่ปรึกษาร่วม : นาย สังศักดิ์ เย็นบุตร, 93 หน้า ISBN 974-578-225-4

การศึกษาสัณฐานวิทยาของเส้นขนจากค้างคาวในประเทศไทย 97 ชนิด 38 สกุล ของ 10 วงศ์ ได้ยาศัยลักษณะ ขนาด รูปร่างของเส้นขน ชนิดของเม็ดล่า การกระจายของเม็ดลี รูปแบบ และการจัดเรียงตัวของเกล็ดบนเส้นขน ด้วยกล้องจุลทรรศน์ใช้แสง และกล้องจุลทรรศน์อิเลคตรอน แบบส่องราม พหุว่า ขนาดของความยาว ความกว้างของเส้นขน ดัชนีของเกล็ด อัตราส่วนระหว่าง เม็ดล่าและคอร์เท็กซ์ มีประโยชน์ทางอนุกรมวิธานค่อนข้างน้อย เมื่อพิจารณาลักษณะรูปร่างของเส้นขน ชนิดของเม็ดล่า รูปแบบและการเรียงตัวของเกล็ดบนเส้นขน และการกระจายของเม็ดลีร่วมกันทุกลักษณะ จะแสดงให้เห็น:

1. ลักษณะโดยเด่นเฉพาะตัวในสกุล *Pteropus*
2. ลักษณะของค้างคาวสกุล *Craseonycteris* และ *Megaderma* ซึ่งอยู่ในชั้นօอเดอร์ 2 *Microchiroptera* คล้ายกับลักษณะเส้นขนในชั้นօอเดอร์ 1 *Megachiroptera*
3. ลักษณะของ *Eonycteris* ซึ่งอยู่ในชั้นօอเดอร์ 1 *Megachiroptera* กับมีลักษณะคล้ายลักษณะที่เพบล่าว่าอยู่ในชั้นօอเดอร์ 2 *Microchiroptera*
4. ความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างวงศ์ *Emballonuridae* และ *Molossidae*
ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถใช้ลักษณะของเส้นขนเป็นมาตรฐานเริ่มแรกในการจัดจำแนกกลุ่ม แต่ถ้าพิจารณาลักษณะต่างๆของเส้นขน ร่วมกับลักษณะทางสัณฐานวิทยาอื่นๆ จะมีความสำคัญช่วยในการจัดจำแนกกลุ่มได้

ศูนย์วิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ชีววิทยา
สาขาวิชา สัตววิทยา¹
ปีการศึกษา ๒๕๓๓

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

PORNPIPOL SINGNOI : MORPHOLOGY OF CHIROPTERANS' HAIRS IN THAILAND.
 THESIS ADVISORS : ASSOC. PROF. SUDSANONG PATINAWIN, Ph.d. AND
 MR. SONGSAKDI YENBUTRA, 93 pp. ISBN 974-578-225-4

Morphological structures of hair were investigated on 97 species of 38 genera in 10 families of bats in Thailand, on the basis of size and shape of filament, types of medulla, pigment distribution, form and arrangement of cuticular scale ; by means of light microscopy and scanning electron microscopy. It was revealed that measurements of length and width of filament, scale index, ratio of medulla and cortex do not seem to have much taxonomic value. The combination of the appearance of shape of filament, types of medulla, form and arrangement of cuticular scale, and pigment distribution, show:

1. A striking unique hair structure of Pteropus.
2. A similarity of hair structure of the Craseonycteris and Megaderma of Suborder 2 Microchiroptera and those of Suborder 1 Megachiroptera.
3. A similarity of hair structure of Eonycteris of Suborder 1 Megachiroptera and the common structures of Suborder 2 Microchiroptera.
4. Some close relationship of the Emballonuridae and Molossidae.

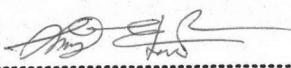
Although hair structures are not a primary significance of the diagnostic criterion, but the combination of their structures will be an important and of valuable in using to confirm an identification made on the basis of other morphology.

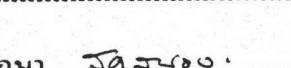
ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

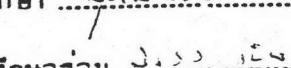
ภาควิชา ชีววิทยา

สาขาวิชา สัตววิทยา

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาawan

Acknowledgements

I am very grateful to Associate Professor Dr. Sudsanong Patinawin, my thesis advisor, for her excellent guidance, suggestions and discussions and for her comments and correction of the thesis.

I would like to thank Mr. Songsak Yenbutra for his provision of chiropterans' hairs samples from museum of Thailand Institute of Scientific and Technological Research, Bangkok and Senckenberg Research Institute, Federal Republic of Germany and for his correction of the thesis.

I would also like to thank Associate Professor Channarong Aranyanart , for his kindly permission to use the scanning electron microscope at Khon Kaen University, as well as Mr. Pipatpong Kanla for his assistance in the thesis photography.

Financial support from the fund of the graduate school of Chulalongkorn University, as well as the salary from Livestock Department are gratefully acknowledged.

I wish to thank Dr. Somchai Srihakim, the leader of Veterinary Research and Diagnostic Labolatory Center of Northeast for his permission on this study and the utilization of materials in these investigation.

Finally, I wish to dedicate my study to my father, mother, my sisters, Mr. Supot Jearranaiprerame and my friends for their love and inspiration

CONTENTS

	Page
Abstract (Thai)	i
Abstract (English)	ii
Acknowledgements	iii
List of tables	iv
List of figures	v
List of abbreviations and symbols	vii
Chapter I Introduction	1
Literature review	1
Objectives	12
Chapter II Materials and Methods	13
Materials	13
Methods	19
Chapter III Results	21
Chapter IV Discussion and Conclusion	53
References	56
Appendix	59
Biography	93

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIST OF TABLES

Table	Page
1-16 Family 1 Pteropodidae	60
17 Family 2 Rhinopomatidae	65
18-22 Family 3 Emballonuridae	65
23 Family 4 Craseonycteridae	67
24 Family 5 Nycteridae	67
25-26 Family 6 Megadermatidae	68
27-28 Family 7 Rhinolophidae	68
46-58 Family 8 Hipposideridae	74
59-94 Family 9 Vespertilionidae	79
95-97 Family 10 Molossidae	91

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIST OF FIGURES

group A - Diagrams appear in the literature review.

Figure	Page
1 Diagrams of internal structure of hair.	2
2 Diagram of medulla types.	4
3 Photomicrographs of medulla types.	5
4 Shapes of cross-section.	7
5 Types of scale.	9
6 Types of scale margin.	10
7 Distance between margin of scale.	11
8 Divergence of scales from filament	11

group B - Photomicrographs of the present result.

Figure	Page
1-3c Photomicrographs of hair structures of family Pteropodidae.	29
3d Photomicrograph of hair structures of family Rhinopomatidae	33
4 Photomicrographs of hair structures of family Emballonuridae	35
5 Photomicrographs of hair structures of families: Craseonycteridae , Nycteridae , Megadermatidae.	37

Figure		Page
6	Photomicrographs of hair structures of family Rhinolophidae	39
7	Photomicrographs of hair structures of family Hipposideridae	41
8-11	Photomicrographs of hair structures of family Vespertilionidae	43
12	Photomicrographs of hair structures of family Molossidae	51

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LIST OF ABBREVIATIONS AND SYMBOLS

In Results:

No.	=	Number
SO	=	Suborder
F	=	Family
SF	=	Subfamily

In Histogram:

FM	=	Fragmental medulla
UL	=	Uniserial ladder without clump of pigment granules
ULC	=	Uniserial ladder with clump of pigment granules
Sl.div.	=	Slightly divergent
Eq.	=	Equal
Un.	=	Unequal
○	=	Bats in Family Pteropodidae
⌘	=	" _____ " Rhinopomatidae
Ω	=	" _____ " Emballonuridae
ꝝ	=	" _____ " Craseonycteridae
○	=	" _____ " Nycteridae
✗	=	" _____ " Megadermatidae
Φ	=	" _____ " Rhinolophidae
♾	=	" _____ " Hipposideridae
*	=	" _____ " Vespertilionidae
∅	=	" _____ " Molossidae

In Discussion:

B = Benedict (1957)

S = Sabnis (1979)

P = Present study

In Table 1-97:

M = Diameter of medulla

C = Diameter of cortex

um. = Micron

mm. = Millimeter

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย